

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12C/271/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913201002
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2013:6913201002.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a. s. so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO 36 234 176, zast. Advokátskou kanceláriou ERASMUS LEGAL, s. r. o. so sídlom Justičná 9, Bratislava, IČO 35 789 615 proti žalovanému T. Š. nar. X.XX.XXXX, bytom Č. XXX, zast. opatrovníčkou K. J., tajomníčkou Informačného centra Okresného súdu M. o zaplatenie 4075,80 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2520,18 eur , ďalej úroky z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 2328,58 eur od 01. 03. 2010 do zaplatenia, ako aj 90,21 eur trov právneho zastúpenia a 57,85 eur iných trov do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku, pričom trovy je povinný zaplatiť na účet alebo do rúk právneho zástupcu žalobcu.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 28.01.2013 domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 4075,80 eur s prísl. z titulu nesplatenia poskytnutého úveru na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25. 11. 2008. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný sa na základe predmetnej úverovej zmluvy zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky v sume 2389,96 eur vrátiť v pravidelných 84 mesačných splátkach po 57,09 eur . Žalovaný sa dostal s úhradou svojho záväzku do omeškania. Listom zo dňa 28. 01. 2010 bol preto vyzvaný k splateniu celého zostatku úveru vo výške 4082,44 eur do 15 dní od odoslania výzvy (súd k tomuto poznamenáva, že vo výzve sa neuvádza to, čo je uvedené v žalobe, pokiaľ ide o zaplatenie, ale že má zaplatiť v lehote 15 dní odo dňa spísania listu). Žiadal ho preto zaviazat' na zaplatenie istiny + zosplatennej istiny vo výške 2305,16 eur, úrokov z istiny do času zosplatenia vo výške 184,96 eur, úroku zo zosplatennej istiny (tzv. ušlého úroku, ktorý by mal uhradiť v prípade riadneho platenia úveru) vo výške 1543,20 eur, dlžného poistného vo výške 23,42 eur, spolu 4056,74 eur a ďalej na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 19,06 eur, zákonného úroku z omeškania do zosplatenia vo výške 6,64 eur a úrokov z omeškania od zosplatenia do dňa podania žaloby vo výške 1041,77 eur.

Súd vydal vo veci dňa 04. 02. 2013 platobný rozkaz č. 2Ro/25/213-12. Keďže sa platobný rozkaz nepodarilo žalovanému doručiť (tento aj s rodinou vycestoval trvalo do zahraničia), vydaný platobný rozkaz súd podľa ust. § 173 ods. 2 O. s. p. uznesením zo dňa 31.10.2013 č. 12C/271/2013-24 zrušil a súčasne žalovanému podľa § 29 ods. 2 a 6 O. s. p. ustanovil opatrovníčku.

Na pojednávanie sa zástupca žalobcu ani opatrovníčka žalovaného nedostavili, doručenie predvolania mali vykázané, pričom zástupca žalobcu svoju neúčast' aj ospravedlnil, preto súd vec podľa § 101 ods. 2

O. s. p. pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti s tým, že prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.12. 2008, oznámenia zo dňa 28. 01. 2010 ,v ktorom žalobca zosplatnil žalovanú sumu, aj s výpisom z poštovej knihy, platobnou históriou, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. (ďalej len ÚZP) a s ostatným obsahom spisu.

Podľa Hlavy 4 § 1 ÚZP úver je klientovi poskytnutý v okamihu obdržania finančnej čiastky v hotovosti v danej výške.

Podľa Hlavy 4 § 2 ÚZP Klient je povinný platiť úroky z poskytnutého úveru od doby, kedy spoločnosť poskytne klientovi úver, až do úplného vrátenia poskytnutého úveru s príslušenstvom.

Podľa Hlavy 5 § 1 ÚZP klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach , ktorých počet, výška a termín splatnosti súd určené v ÚZ. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úrok , poplatok za vedenie úverového účtu a príp. úhrada za poistenie.

Podľa Hlavy 6 § 6 ÚZP v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a.),b.),c.) §3 tejto Hlavy, ak jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Na základe citovaných ustanovení a vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že žalobca so žalovaným uzavreli dňa 05. 12. 2008 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na jej základe poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 72.000,- Sk (2389,96 eur). Žalovaný sa zaviazal úver spolu s príslušenstvom splácať v 84-roch pravidelných mesačných splátkach vo výške 1720,-Sk (57,09 eur) s tým, že prvá splátka je splatná uplynutím 1. mesiaca od dátumu poskytnutia úveru. Konečná výška úveru , teda suma ktorú mal žalovaný zaplatiť, bola vo výške 144 480,-Sk (4795,86 eur).

Podľa predloženého splátkového kalendára žalovaný si svoju povinnosť voči žalobcovi ako veriteľovi plnil tak, že celkovo z 84 splátok uhradil iba 8 . Tým, že žalovaný riadne svoj dlh nesplácal, dostal sa do omeškania. Oznámením zo dňa 28. 01. 2010 oznámil žalobca žalovanému, že dlžná suma nebola aj napriek niekoľkým výzvam uhradená, celá jeho pohľadávka vo výške 4082,44 eur vrátane príslušenstva sa stala splatnou a vyzval ho na jej zaplatenie v lehote do 15 dní odo dňa spísania tohto listu. Vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal deň doručenia predmetného oznámenia, súd pri splatnosti celkovej sumy vychádzal z poštového podacie hárku. Z tohto je zrejmé, že predmetná písomnosť bola žalovanému zasielaná ako doporučená zásielka 2. triedy dňa 04. 02. 2010. Keďže sa jednalo o vnútroštátnu prepravu doporučenej zásielky súd vychádzal z toho, že predmetná písomnosť bola žalovanému doručená v 3. deň od jej odoslania, t. j. 07. 02. 2010. Pri uvedenej fikcii doručenia vychádzal aj zo skutočnosti, že zo spisu nie je zrejmé , že adresát písomnosti by bol nezastihnutý, príp. nie je zrejماً iná prekážka pre ktorú nebolo možné písomnosť adresátovi doručiť. Dňom doručenia 07. 02. 2010 začala preto žalovanému plynúť 15. dňová lehota na splnenie povinnosti. Súd pre úplnosť konštatuje, že skutočnosť od ktorej žalobca začal počítal plynutie 15-dňovej lehoty, t. j. odo dňa spísania listu, nemá oporu v platnom práve, nakoľko tento fakt otvára priestor na uplynutie lehoty bez toho , že by sa o nej mohol žalovaný dozvedieť, čím by sa podstatným spôsobom sťažilo jeho postavenie (aj u ohľadom na vznik príslušných sankcií viazaných na toto porušenie) a tým aj zmaril účel výzvy t. j. poskytnutie dodatočnej lehoty na už konkrétne vyčíslené plnenie. Po prihliadnutí na tieto skutočnosti súd ustálil ako prvý deň omeškania 01. marec 2010.

Žalobca v podaní zo dňa 18. 11. 2013 súdu presne špecifikoval jednotlivé položky, ktoré si uplatňuje. Zo skladby jednotlivých položiek je zrejmé, že predmetom nárokovanej sumy sú de facto splátky 9 - 84, na ktorých úhradu sa žalovaný zaviazal v zmluve o úvere.

Predtým ako súd poukáže na terminológiu konkrétnych článkov ÚZP, považuje za potrebné poukázať na niektoré časti zmluvy, od ktorých sa odvíja dlžná suma. Jedným zo základných termínov je výška úveru. Výškou úveru sa rozumie suma, ktorá bola žalovanej fakticky - v hotovosti (príp. poštovou poukážkou), odovzdaná v zmysle Hlavy 4 § 1 ÚZP. V danom prípade sa jednalo o sumu 72 000,-Sk. Ďalším podstatným pojmom je konečná výška úveru. Tou je suma ktorú mal žalovaný uhradiť v jednotlivých splátkach pri ich stanovenom počte. V danom prípade sa jedná o sumu 144 480,-Sk (84 x 1720,-Sk). Posledným termínom je mesačná splátka v ktorej je s odkazom na Hlavu 5 § 1 ÚZP zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úrok, poplatok za vedenie úverového účtu a príp. úhrada za poistenie. Z uvedeného sa dá jednoznačne ustáliť, že istinou úveru bola v danom prípade suma 72 000,-Sk a suma 62 316,-Sk je výškou odmeny (úroku - bez poistenia) o ktorú sa reálne navýši istina.

V kontexte vyššie uvedeného súd poukazuje na ust. Hlavy 6 § 3 VOP v ktorom sa klient zaviazal k povinnosti splatiť celý čerpaný úver na požiadanie spoločnosti a ust. Hlavy 6 §6 VOP z ktorého vyplýva, že ak nastanú tam uvedené skutočnosti, klientovi vzniká povinnosť uhradiť celý poskytnutý úver. Je nespochybniteľné, že pod pojmom čerpanie si je možné predstaviť úkon na strane klienta - adresáta úveru, ktorý bezprostredne smeruje k reálnej dispozícii s uvoľnenými finančnými prostriedkami. Súd je toho názoru, že suma ktorá bola žalovanému poskytnutá (ktorú čerpal) je vo výške 72 000,-Sk a je presne špecifikovaná v bode 34. zmluvy, ako celková výška úveru, a nie suma 144 480,-Sk, ktorá v sebe zahŕňa aj úroky (príslušenstvo ktoré obsahujú jednotlivé splátky). Toto znenie príslušných ustanovení jasne preukazuje vôľu zmluvných strán vrátiť (pri predčasnom zosplatnení) iba čerpaný úver a nie aj úroky z neho. Z tohto dôvodu, aj s odkazom na konkrétne ustanovenia, žalovaný bol povinný splatiť, v prípade porušenia povinnosti, iba istinu a nie aj úrok, ktorý mal splácať ešte len v ďalších mesačných splátkach.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd určil, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu do zosplatnenia úveru vo výške 2224,77 eur, úrok z dlžnej sumy do zosplatnenia úveru vo výške 184,96 eur a zosplatnenú istinu vo výške 80,39 eur, dlžné poistné vo výške 23,42 eur, zákonný úrok z omeškania do zosplatnenia vo výške 6,64 eur, spolu 2520,18 eur, tak ako to žiadal žalobca. V ostatnej časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty (ušlého úroku) súd považoval nárok žalobcu za neopodstatnený, v rozpore s vyššie cit. ustanoveniami ÚZP a z tohto dôvodu žalobu v tejto časti zamietol.

V danom prípade s odkazom na konkrétne ustanovenia VOP súd konštatuje, že zásadný význam má v danom prípade samotné zosplatnenie pohľadávky. Kým do času zosplatnenia bol žalovaný v zmysle Hlavy 5 § 1 VOP povinný riadne a včas splácať úver v jednotlivých dohodnutých splátkach (vrátane úroku), po zosplatnení sa tento úrok v zmysle Hlavy 6 § 6 VOP prekvalifikoval na zmluvnú pokutu. Uvedené však nič nemení na tom, že je dojednaná v rozpore s vôľou samotných účastníkov vrátiť iba čerpaný úver.

Čo sa týka úrokov z omeškania, súd ich priznal žalobcovi vo výške vyčíslenej v návrhu (0,024% denne) nakoľko ich výška je v súlade s § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a to z istiny a od splatnosti ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Z uplatneného nároku 4075,80 eur bolo žalobcovi rozhodnutím priznaných 2520,18 eur. Úspech žalobcu predstavuje 61,83% a neúspech 38,17%, čistý úspech je vo výške 23,66% a v tomto rozsahu je aj daný nárok žalobcu na náhradu trov konania. Trovy konania žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 244,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 381,26 eur (2 úkony právnej pomoci - prevzatie a príprava, písomné podanie - žaloba po 151,05 eur +2x režijný paušál á 7,81 eur + 20% DPH). Žalobca má právo na náhradu trov vo výške jeho čistého úspechu (23,66%), t. j. vo výške 57,85 eur (iné trovy - zaplatený súdny poplatok) + 90,21 eur trov právneho zastúpenia, spolu 148,06 eur.

Napriek tomu, že uvedené nemá vplyv na rozhodnutie súdu o nepriznaní nároku v časti vyčíslenej zmluvnej pokuty (ušlého úroku), súd v reakcii na vyjadrenie žalobcu ohľadom správnosti (terminológie) chápania jeho nároku po zosplatnení uvádza, že nie je podstatné to, či je výška odvodená od skutočného ušlého úroku, ktorý by žalobcovi patril. Uvedené nijako nemení samotný inštitút a priestor na jeho zmenu neposkytuje ani príslušné ustanovenie ÚZP, ktoré terminologicky a presne hovorí o zmluvnej pokute. Súd vzhľadom na uvedené nemôže súhlasiť s názorom žalobcu, že uvedený nárok je potrebné správne chápať ako "ušlý úrok" a nie zmluvnú pokutu. Právna veda je založená na presnej terminológii a inštitútoch ktorých zásady sú jasne dané. Z hľadiska právnej istoty nie je preto možné výkladovo jednoznačné pojmy zamieňať za iné a vnášať do nich prvky, ktoré nie sú pre ne typické. Obzvlášť je potrebné byť vo svojich nárokoch presný, ak sa jedná o aplikáciu úverových zmluvných podmienok, pri bežnom spotrebiteľovi.

Keďže sa v danej veci jedná o spotrebiteľský spor, ktorý sa vo veľkom počte vyskytuje v rozhodovacej činnosti senátu, na záver považuje súd za potrebné apelovať na žalobcu, aby v obdobných veciach pri uplatňovaní svojich nárokov prihliadal na platnú súdnu prax. Z tohto dôvodu si súd dovoľí citovať časť rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica - 15Co/180/2012: "Písmo v úverovej zmluve, ako aj úverové zmluvné podmienky sú tlačené minimálnou veľkosťou písma, zle čitateľné, pričom obsahujú veľké neprehľadné množstvo práv a povinností, ktoré už vo svojej podstate znevýhodňujú klienta, pretože existuje reálne možnosť a pochybnosť o tom, či vôbec sa klientka s danou zmluvou oboznámila a bola schopná ju pochopiť. Treba povedať, že takáto zmluva predstavuje nekalú prax, ktorá podľa Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 ako aj ust. §52 a nasl. Občianskeho zákonníka nemôže požívať právnu ochranu. Navyše treba uviesť, že aj keď v úverovej zmluve je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú úverové podmienky tieto sa nachádzajú až za podpisom klientky, čo spochybňuje skutočnosť, či bola s takýmito podmienkami oboznámená a či boli individuálne s ňou vyjednané. Všeobecný odkaz na to, že úverové podmienky sú súčasťou zmluvy, nie je akceptovateľný, nepostačuje ani text, ktorý drobným písmom odkazuje na to, že klient potvrdzuje, že bol oboznámený s úverovými podmienkami spoločnosti, pretože vzhľadom na písmo, obsah, právna zložitnosť, ktorá robí zmluvu vo všeobecnosti chaotickou a neprehľadnou, sa nemožno reálne domnievať, že by klient takúto zmluvu bol schopný bez problémov prečítať a porozumieť jej. Z hľadiska judikačnej praxe a poznatkov súdov z rozhodovania v daných spotrebiteľských veciach je zrejmé, že v prevažnej miere spotrebiteľ ani nie je schopný pochopiť obsah zložitej právnej terminológie, navyše nečitateľný."

Vzhľadom na vyššie uvedené súd určil, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu do zosplatnenia úveru vo výške 2224,77 eur, úrok z dlžnej sumy do zosplatnenia úveru vo výške 184,96 eur a zosplatnenú istinu vo výške 80,39 eur, dlžné poistné vo výške 23,42 eur, zákonný úrok z omeškania do zosplatnenia vo výške 6,64 eur, spolu 2520,18 eur, tak ako to žiadal žalobca. V ostatnej časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty (ušlého úroku) súd považoval nárok žalobcu za neopodstatnený, v rozpore s vyššie cit. ustanoveniami ÚZP a z tohto dôvodu žalobu v tejto časti zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy,

ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak žalovaný nesplní v stanovenej lehote uloženú mu povinnosť, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.